

FEEL & PLAY
PEDAGOGINEN SUUNNITELMA
VARHAISKASVATUKSEEN

SISÄLLYSLUETTELO

2. JOHDANTO	3
3. FEEL & PLAY, OPPIMISEN OSA-ALUEET JA TUNNETAIDOT	4
3.1 Kielten rikas maailma	6
3.2 Ilmaisun monet muodot	7
3.3 Minä ja meidän yhteisömme	8
3.4 Tutkin ja toimin ympäristössäni	9
3.5 Kasvan, liikun ja kehityn	10
4. FEEL & PLAY SOVELLUS JA MUSIIKKISADUT	11
4.1 Käyttövinkkejä	20
5. FEEL & PLAY VUOSIKELLO	21
6. PÄIVÄKOTIRYHMÄN ILMAPIIRI SOSIO-EMOTIONAALISEN KASVATUKSEN TUKENA ...	22

2. JOHDANTO

Feel & Play on innovatiivinen musiikillinen sovellus, joka tukee tunnetaitojen oppimista luovuuden avulla. Sen taustalla vaikuttavat tunnetaitojen osa-alueet, joissa lapset havainnoivat, tunnistavat, ilmaisevat, säätelevät ja ymmärtävät erilaisia tunteita turvallisessa oppimisympäristössä.

Sovelluskehityksessä on huomioitu valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman oppimiskäsitys lapsesta synnynnäisesti uteliaana ja aktiivisena toimijana, joka oppii, kasvaa ja kehittyy vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Sovellus kattaa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman osa-alueet, ja tarjoaa uudenlaisen digitaalisen työvälineen opettajille.

Feel & Play sovelluksen tavoitteena on lapsen tunneilmaisun ja vuorovaikutussuhteiden vahvistaminen taiteellisen ilmaisun ja pelillisyyden keinoin. Se tarjoaa vanhemmille ja kasvattajille uudenlaisen työvälineen yhteyden luomiseksi lapseen tämän omasta luovasta toiminnasta käsin. Sovellus sisältää kolme klassiseen musiikkiin pohjautuvaa seikkailua, jotka sisältävät osat Tarina, Fantasioitin ja Musiikkimaalailu.

Tarinat luovat pohjan tunteiden havainnoimiselle, tunnistamiselle ja ymmärtämiselle. Fantasioitimmella harjoitellaan tunteiden ilmaisemista musiikin keinoin ja Musiikkimaalailussa piirtämällä ja maalaamalla. Kasvattajalle sovellus antaa mahdollisuuden ymmärtää lapsen tunteita, ja se

toimii myös uudenlaisena sanattoman kommunikaation rakentajana lapsen ja aikuisen välillä yhteisen leikin keinoin.

Ilon, leikin ja yhteisen tekemisen kautta oppiminen on tärkeä osa luovaa ilmaisua. Feel & Play sovelluksella lapsen on mahdollista saada onnistumisen kokemuksia omasta toiminnastaan sekä vuorovaikutuksesta toisten kanssa. Sovelluksen käyttäminen on helppoa ja hauskaa, ja harjoittelu voidaan aloittaa matalalla kynnyksellä. Aikaisempia taitoja tai valmiuksia ei tarvita, riittää että lapsi osaa koskettaa ruutua. Sovellus sopii hyvin erityisopetuksen välineeksi sekä S2 -oppilaiden kanssa työskentelyyn.

Pedagogisen vuosikellon ja suunnitelman avulla opettajat pystyvät käyttämään sovellusta ja oheismateriaalia vaivattomasti päiväkodin ja koulun arjessa. Lisäksi sovellus sisältää käyttäjän oppaan, josta löytyy erilaisia vinkkejä tunnetaitokeskustelun tueksi sekä tarkemmat ohjeet laitteiden käyttämiseen.

Feel & Play sovelluksen kehittämisestä vastaa kasvatustieteen, musiikkipedagogiikan, sekä psykologian ja musiikkiterapian ammattilaisista ja tutkijoista koostuva tiimi. Yhteiskehittäjäkumppaneina toimivat myös valikoidut päiväkodit ja koulut Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Mikkelissä ja Oulussa.

3. FEEL & PLAY OPPIMISEN OSA-ALUEET JA TUNNETAIDOT

Feel & Play ja varhaiskasvatussunnitelman oppimisen osa-alueet

Feel & Play ja tunnetaitojen osa-alueet

MUISTA

- Lapset oppivat tunnetaidot aikuisilta
- Lapset tarvitsevat kaikkiin tunnetaitoihin vielä aikuisen tuen ja avun
- Tunteet ilmenevät monin tavoin: ilmeet, eleet, keho, sanat, luova ilmaisu

LEIKKI

LIIKE

**KUVALLINEN
ILMAISU**

MUSIIKKI

3.1 KIELTEN RIKAS MAAILMA

Kielelliset taidot ja valmiudet	Kielelliset identiteetit
Vuorovaikutus, kielen ymmärtäminen, puheen tuottaminen, tilannetietoinen kieli, kielellinen muisti ja sanavarasto	Kielitietoisuus
Feel & Play on vuorovaikutteinen sovellus, jota käyttävät opettaja ja lapset yhdessä. Sovelluksessa jokainen lapsi tulee huomioiduksi ja hyväksytyksi omana itsenään. Jokainen pystyy ilmaisemaan itseään omasta lähtötasostaan käsin. Aikaisempia taitoja ei tarvita. Sovelluksen pelilliset osat ovat luovan ilmaisun ja leikin avulla oiva työkalu erityislasten kanssa työskentelyyn. Vuorovaikutustaitojen harjoittelu, oman vuoron odottaminen ja kaverin kanssa tilan jakaminen kosketusnäytöllä tai tabletilla. Musiikkitarinat vahvistavat kielen kehittymistä, muistia ja sanavarastoa sekä ruokkivat luovuutta.	Sovelluksen kielivalikoima: suomi, ruotsi, englanti. Sovellus mahdollistaa tutustumisen eri kieliin. S2 oppilaiden kanssa työskentely.

3.2 ILMAISUN MONET MUODOT

Musiikillinen	Kuvallinen	Sanallinen	Kehollinen	Käsityöllinen
Musiikilliset kokemukset, kiinnostuksen vahvistaminen	Kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin kokemukset	Kielellinen kokeminen, ilmaisu ja viestintä	Kehollinen kokeminen, ilmaisu ja viestintä	Oma luovuus ja kädenjälki, kokemisen ja oivaltamiset ilo, yhteisöllinen tekeminen
Sovelluksen sisältämä klassinen musiikki tukee tunnemaisua ja värittää tarinankerrontaa.	Sovelluksen kuvat ja animaatiot auttavat tunnistamaan ja nimeämään tunteita.	Musiikkitarinoiden kuunteleminen rikastuttaa sanavarastoa ja harjoittaa keskittymistä.	Kokonaisvaltainen luova kehollinen ilmaisu soittamisen, maalauksen ja tanssimisen avulla.	Luovan toiminnan ilo ja taideteokset fantasiainstrumentin ja musiikkimaalailun avulla.
Oman musiikin luominen fantasiasoittimella.	Oma kuvallinen ilmaisu musiikkimaalailulla. Äänikirjojen kuunteleminen kuvitusta seuraamalla. Sovelluksen rauhallinen animointi ohjaa kiinnittämään huomiota pieniin yksityiskohtiin kuvituksessa.	Oman tarinan kertominen satujen pohjalta. Oman kappaleen tai maalauksen sanallistaminen. Kokemusten jakaminen yhdessä kaverin kanssa keskustelemalla.	Musiikkiliikunta. Musiikkimaalailu rohkaisee kokeilemaan erilaisia hienovaraisia liikkeitä ja kosketusta näytöllä ja antaa lapselle välittömän konkreettisen palautteen omasta toiminnasta.	Yhdessä jaettu etsimisen ilo pelillisissä osissa.

3.3 MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

Eettinen ajattelu	Katsomuskasvatus	Lähiyhteisön menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus	Mediakasvatus
Eettisen ajattelun taidot	Keskinäinen kunnioitus ja ymmärrys, kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittyminen	Historian mielenkiintoisuus sekä hyvän tulevaisuuden rakentaminen, ymmärrys ihmisten samanarvoisuudesta erilaisuudesta huolimatta	Mahdollisuus toimia aktiivisesti ja ilmaista itseään yhteisössään
<p>Sovelluksen musiikkitarinat luovat pohjan tunnetaitokeskustelulle yhdessä opettajan ja vanhemman kanssa.</p> <p>Opettajan oppaan kysymykset auttavat keskustelun rakentamisessa.</p> <p>Oheiskirjamateriaali käsittelee monipuolisesti eettisiä asioita: yksittäisiä tunteita, erilaisuuden hyväksymistä, sekä hyvän ja pahan käsitteitä.</p>	<p>Feel & Play sovellus rakentuu arvopohjalle, jossa tasa-arvolla, yhdenvertaisuudella, erilaisuuden hyväksymisellä ja toisten kunnioittamisella on suuri merkitys.</p> <p>Tarinoissa korostuu ratkaisukeskeisyys ja niiden pyrkimyksenä on vahvistaa ja tukea lasta.</p> <p>Jokaisella lapsella on mahdollisuus käyttää sovellusta lähtötasosta, kulttuurista tai taidoista riippumatta.</p>	<p>Kirjat <i>Meren Salaisuus</i>, <i>Eirikin matka maan ääriin</i> ja <i>Maaria Taivaanlaulaja</i> käsittelevät mm. näitä teemoja.</p>	<p>Feel & Play -sovellus tarjoaa turvallisen ympäristön lapselle luoda omia mediasisältöjään ja harjoitella digitaalisten laitteiden kanssa työskentelyä.</p>

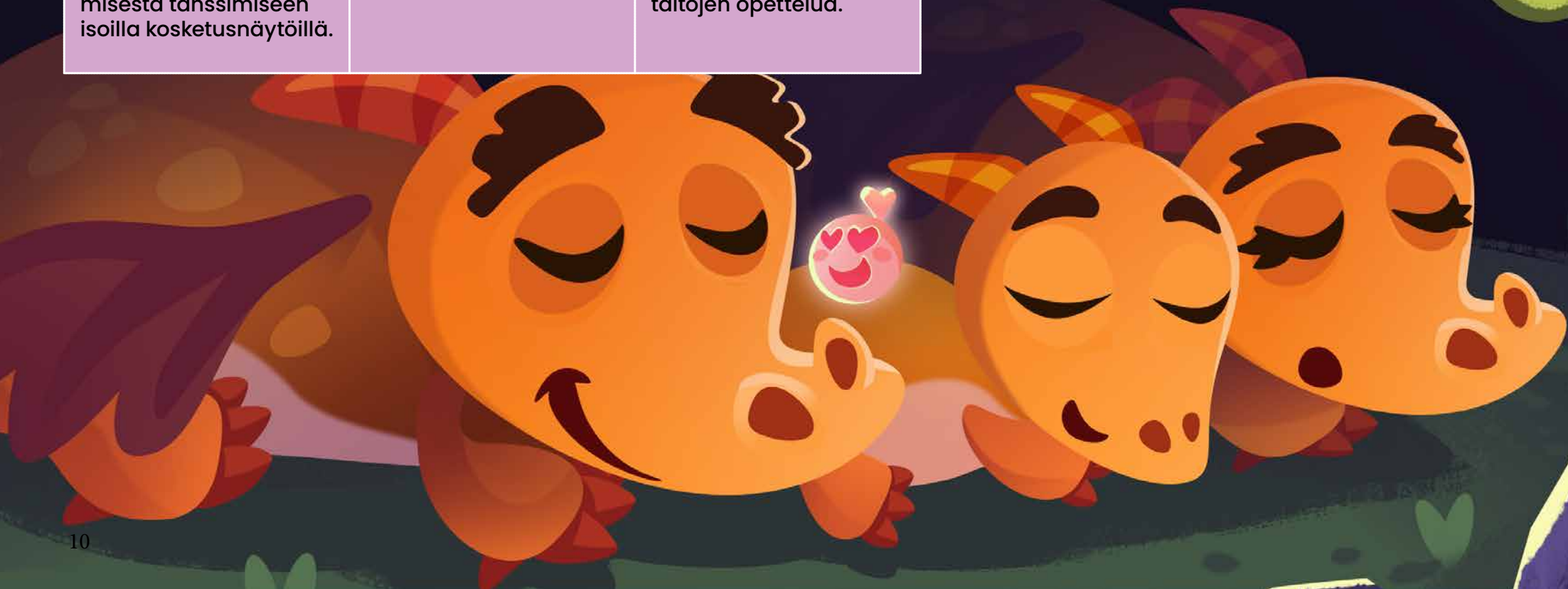
3.4 TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

Matemaattinen ajattelu	Ympäristökasvatus	Teknologiakasvatus
Oppimisen ilo matemaattisesta oivaltamisesta	Luontosuhteen ja vastuullisen toiminnan vahvistaminen, kestävään elämäntapaan ohjaaminen	Tutkivaan ja kokeilevaan työtapaan kannustaminen
<p>Tunteisten laskeminen ja luokittelu. Geometrinen muotojen tunnistaminen soveluksesta ja niiden piirtäminen Musiikkimaalailussa.</p> <p>Musiikkimaalailua voidaan käyttää myös numeroiden ja matemaattisten käsitteiden kirjoittamiseen näytölle.</p>	<p>Kirjoissa <i>Maaria Taivaanlaulaja</i> ja <i>Meren Salaisuus</i> pohditaan ihmisen ja luonnon välistä suhdetta, sekä ihmisen toiminnan vaikutuksia lähiympäristölle.</p>	<p>Feel & Play on uudenlainen digitaalinen tunnetaitosovellus, jonka käyttäminen on helppoa ja hauskaa ikätasosta riippumatta.</p> <p>Sovellus toimii tableteilla ja kosketusnäyttötelevisioilla IOS ja Android käyttöjärjestelmillä.</p> <p>Lapsi pääsee tuottamaan sovelluksella omaa sisältöä Fantasiainstrumentilla ja Musiikkimaalailulla turvallisessa ympäristössä.</p> <p>Lapsi voi opetella toimimaan sovelluksessa intuitiivisesti ilman sanallisia ohjeita.</p>

3.5 KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

Liikkuminen	Ruokakasvatus	Terveys ja turvallisuus
Liikunnan ilo ja monipuolisuus, kehontuntemus ja hallinta, motoriset perustaidot	Myönteinen suhtautuminen ruokaan ja syömiseen, monipuoliset ja terveelliset ruokatottumukset	Terveydestä ja henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen, päivittäisiin tilanteisiin liittyvä turvallinen liikkuminen ja toiminta
Sovelluksen avulla voi harjoitella sormimotoriikkaa pelillisissä osissa, sekä käyttää koko kehoa maalauksesta tanssimiseen isoilla kosketusnäytöillä.	Kirjassa <i>Meren Salaisuus</i> käsitellään teemaa merikilpikonna Gaspardin hahmon muodossa.	Hyvät tunnetaidot ovat keskeinen osa hyvää mielenterveyttä. Sovellus tukee tunnetaitojen opettelua.

4. FEEL & PLAY SOVELLUS JA MUSIIKKISADUT

Emon ja Ponin seikkailut

Sovelluksessa on kolme Seikkailua, jotka sisältävät Tarinan sekä pelilliset osiot Fantasiasoittimen ja Musiikkimaalailun. Sovelluksen käyttäminen kannattaa aloittaa käyttäjän oppaan mukaisesti seikkailu kerrallaan kuuntelemalla ensin tarina ja tutustumalla sen jälkeen jokaiseen tarinaan liittyvään pelilliseen osioon. Sovelluksen tullessa tutuksi voidaan osioita käyttää myös erikseen. Jokaisen seikkailukokonaisuuden alussa on myös tunnehyrrä, josta näkyvät seikkailun sisältämät tunteet.

Ikäsuositus: 2-8 vuotiaat, sovelluksen pelilliset osiot sopivat nuoremmillekin.

Saatavilla olevat kielivaihtoehdot: suomi, ruotsi, englanti.

1. TUNTEIDEN PUU

1. TUNTEIDEN PUU

TARINA TUNTEIDEN PUU

FANTASIASOITIN TUNTEIDEN PUU

MUSIIKKIMAALAIU LOHIKÄÄRMEMETSÄ

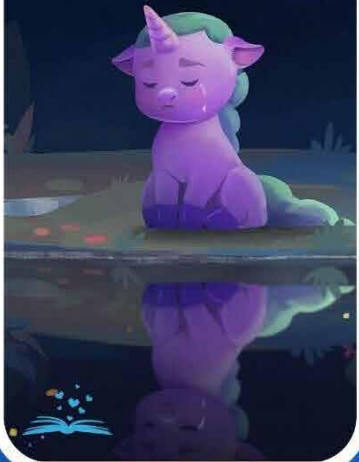
Feel & Play®

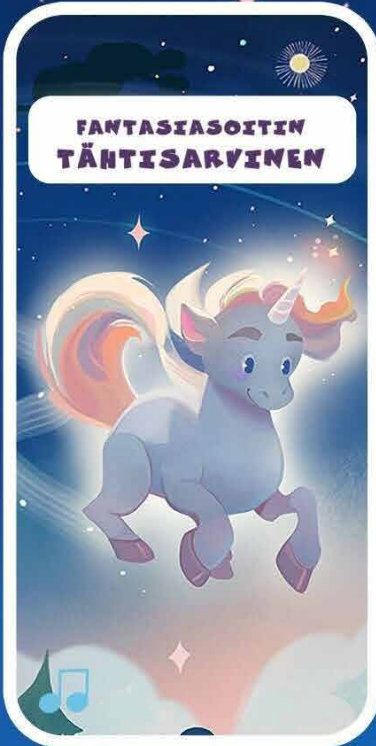
2. PONI JA TAIKAYÖ

2. PONI JA TAIKAYÖ

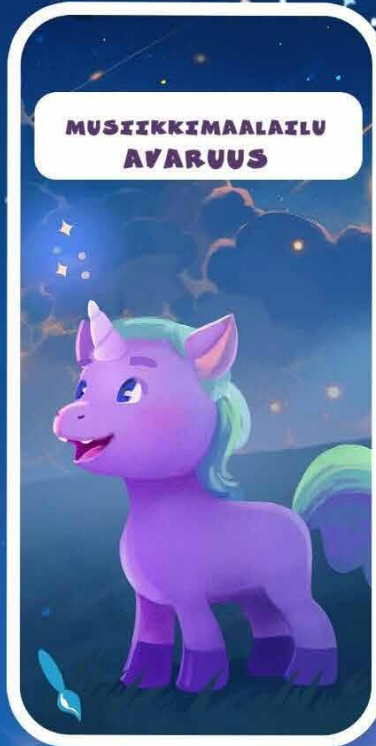
TARINA
PONI JA TAIKAYÖ

FANTASIASOITIN
TÄHTISARVINEN

MUSIIKKIMAALAILU
AVARUUS

Feel & Play®

3. HUVIPUISTOSSA

3. HUVIPUISTO

TARINA
HUVIPUISTOSSA

FANTASIASOITIN
EMON JA PONIN SEIKKAILU

MUSIIKKIMAALAILU
HUVIPUISTO

Feel & Play®

KIRJAT

Kirjat sisältävät klassiseen musiikkiin kirjoitettuja ääninäyttelijöiden esittämiä musiikkisatuja. Satuja voi kuunnella pienryhmissä samalla kirjasta seuraten tai pelkästään kuuntelemiseen keskittyen. Kirjojen kesto on noin oppitunnin mittainen, mutta niitä voi kuunnella myös luku kerrallaan pienissä satu-tuokioissa. Äänikirjat ja e-kirjat ovat ladattavissa QR -koodilla.

Kirjojen ikäsuositukset

Nuken Tarina 3+
Eirikin matka maan ääriin 5+
Maaria Taivaanlaulaja 5+
Meren Salaisuus 7+

Kirjojen ikäsuositukset ovat viitteellisiä. Opettaja pystyy arvioimaan sisällön sopivuuden oman ryhmän tason mukaisesti. Kirjoissa käsitellään tunteita musiikin avulla, ja ne antavat mahdollisuuden tunnetaitojen syvempään käsittelemiseen yhdessä opettajan kanssa.

Saduissa Nuken Tarina ja Meren Salaisuus esiintyy hahmoja, jotka saattavat tuntua lapsista jännittäviltä. Tarinoissa jännittäviä tai pelottavia asioita tarkastellaan yhdessä aikuisen kanssa turvallisessa oppimisympäristössä, ja niitä voi sanoittaa lapsille etukäteen tilanteen mukaan. Opettaja voi myös toimia kertojana ja käydä kirjan tapahtumia läpi valikoiden, jolloin ne soveltuvat pienemmillekin lapsille.

MAARIA TAIVAANLAULAJA

Ikäsuositus 5+

Maaria, haltioista kaikkein pienin haluaa herättää ihmisten huomion karsivän maan pelastamiseksi. Hänen salaperäinen laulunsa auttaa jokaista tunnistamaan oman sydämensä äänen. Yhdessä tuumin eläimet, haltiat ja ihmiset pystyvät tekemään ihmeitä ympäristön ja itsensä hyväksi.

Teemat: luonnonsuojelu, eläimet, yhteisöllisyys, empatia, avun pyytäminen ja saaminen, sydämen äänen kuunteleminen, vuodenaajat

Musiikki: Jean Sibelius ja Leevi Madetoja, valikoituja pianokappaleita

Kielet: Suomi, Ruotsi, Englanti, Ukraina

Vinkkejä kirjan teemojen käsittelemiseen

Keskustellaan kirjan päähenkilöistä. Kuka on Maaria ja millaisia taitoja hänellä on? Mikä Peikolla on hätänä? Mitä uutta Poro oivaltaa matkan aikana?

Vuodenaikojen läpikäyminen Maarian matkan aikana. Vuodenkierto ja luonnon tehtävät syksystä talveen ja uuden kevään kautta kesään.

Oman merkityksen pohtiminen osana luontoa. Millä tavoin jokainen voi tehdä hyvää omassa arjessaan ympäristön suojelemiseksi. Teeman voi yhdistää myös ympäristön siivouspäivään.

Pohditaan yhdessä missä tilanteissa on tarvinnut apua, ja milloin sitä on antanut itse. Kuka on henkilö, joka auttaa aina?

Mahdollisuus käsitellä uupumuksen ja voimattomuuden tunnetta. Mitä Maarialle tapahtui, kun hän ei jaksanut enää yksin vaan koki tehtävän liian vaikeaksi? Kuka auttoi häntä?

Yhdessä tekemisen merkityksen miettiminen. Miten paljon voi saada hyvää aikaiseksi yhdessä tekemällä? Miksi on tärkeää tulla kuulluksi ja nähdyksi?

Luonnonsuojelun ja kestävän kehityksen periaatteiden opettaminen ja oppiminen. Kuinka rakennetaan luontoa kunnioittava elämäntapa. Mitä tarkoittaa vastuun ottaminen?

NUKEN TARINA

Ikäsuositus 3+

Dimitri ja Anna saavat äidiltä tehtävän ja päätyvät jännittävään seikkailuun. He kulkevat metsässä, torilla ja kuninkaallisessa hovissa, sekä tutustuvat uusiin ihmisiin. Oudot ihmiset eivät aina olekaan sellaisia miltä he ensin näyttävät, ja välillä kohdataan myös surullisia ja pelottavia tilanteita. Lopulta selviää mikä on totta ja mikä unta, ja keitä he todellisuudessa ovat.

Teemat: toisten auttaminen, jännittävä seikkailu, pelottavalta tuntuvien asioiden kohtaaminen mm. outo uusi tuttava, nukan kuolema ja hautajaiset, unimaailmat

Musiikki: Pjotr Tšaikovski, Lastenalbumi

Kielet: Suomi, Venäjä

Vinkkejä kirjan teemojen käsittelemiseen

Keskustellaan kirjan päähenkilöistä. Keitä ovat Dimitri ja Anna tarinan alussa? Kuka on Igor ja mikä on Baba Jaga?

Pohditaan yhdessä minkälaisia asioita päähenkilöiden seikkailu pitää sisällään. Mitkä niistä ovat mukavia ja hauskoja, entä mitkä surullisia, pelottavia ja jännittäviä?

Keskustellaan noita Baba Jagan kyvystä muuttaa muotoaan, ja ilmestyä erilaisena hahmona eri ihmisille. Huonoon käytökseen hän vastaa näyttäytymällä ilkeänä ja hyvään käytökseen näyttäytymällä lempeänä. Miksi niin tapahtuu?

Keitä Anna ja Dimitri todellisuudessa ovat? Milloin Dimitri ymmärtää mikä hän oikeasti on? Unen ja todellisuuden erojen selittäminen.

Mahdollisuus käsitellä kaipauksen ja kuoleman teemaa nukan hautajaisissa.

EIRIKIN MATKA MAAN ÄÄRIIN

Ikäsuositus 5+

Herkän nuoren pojan kasvutarina peilinä rohkeaa soturiprinsessa Freja ja lentopelkoinen lohikäärme Arnaldur.

Teemat: kiusatun pojan kohtaama yksinäisyys ja erillisyyden tunne, ystävyys, ehdoton rakkaus, luopumisen tuska ja menetyksen käsitteleminen, itsensä hyväksyminen ja arvostaminen, elämän yllätyksellisyys ja monikerroksellisuus – asiat eivät ole aina mustavalkoisia ja ymmärrys kehittyy uusien näkökulmien avautuessa

Musiikki: Edvard Grieg, Lyyrisiä pianokappaleita

Kielet: Suomi, Ruotsi

Vinkkejä kirjan teemojen käsittelemiseen

Keskustellaan yhdessä kirjan päähenkilö Eirikistä, lohikäärme Arnaldurista ja soturiprinsessa Frejasta. Millaisia haasteita he kohtaavat tarinassa?

Miksi Eirikiä kiusataan ja millä tavalla? Mahdollisuus käsitellä kiusaamisen teemaa.

Keskustellaan siitä, mitä Eirikille tapahtuu matkan aikana. Mitä taitoja hänellä on, joita muilla ei ole?

Mitä lohikäärme Arnaldur opettaa Eirikille? Mahdollisuus pohtia luopumisen teemaa. Miksi on vaikeaa luopua rakkaasta ihmisestä tai asiasta?

Pohditaan yhdessä mitä tarkoittaa ehdoton rakkaus. Minkälainen on tosi ystävä? Minkälaisia ystävyysuhteita tarinassa on? Kuka rakastaa minua?

Keskustellaan erilaisuuden hyväksymisestä ja ihmisarvosta. Vaikka en ymmärtäisi toisen tapaa olla ja aistia maailmaa, on hänellä silti ihmisarvo. Miten Eirik suhtautuu mustaan peikkoon?

Keskustellaan mitä ovat rakkaudelliset teot ja luottamus. Miten Eirik puhuu metsälle? Miksi Eirik hyppää kalliolta ja mitä hän tietää?

MEREN SALAISUUS

Ikäsuositus 7+

Merihirviö Maub on herännyt ja tuhoaa kotiriuttaa. Merehiset Lili ja Oliver, sekä ruokaa rakastavaa merikilpikonna Gaspard etsivät salaista aarretta, jonka avulla meren asukkaat pelastuvat. Tarinassa päähenkilö Oliver kulkee läpi pelkokerroksien, ja oivaltaa mistä löytyy todellinen rohkeus.

Teemat: meren saastuminen ja suojele, tukahdutettujen tunteiden pyrkiminen näkyväksi, pelkojen kohtaaminen, ystävyys ja yhteisön voima, virheistä oppiminen, oman elämänvalon vaaliminen

Musiikki: Claude Debussy ja Maurice Ravel, valikoituja pianokappaleita

Kielet: Suomi, Englanti, Ranska

Vinkkejä kirjan teemojen käsittelemiseen

Keskustellaan millaisia ovat kirjan henkilöt Oliver, Lili, merikilpikonna Gaspard ja hirviö Maub.

Tarina käsittelee ihmisen toiminnan seurauksena syntyneen merihirviön vaikutusta merehisten elinympäristölle. Keskustellaan siitä, minkälaisia ihmisen toiminnan vaikutuksia omassa ympäristössä näkyy. Mitä voin tehdä oman ympäristön suojelemiseksi?

Teeman käsittelemistä ympäristökasvatuksen ja luonnonsuojelun näkökulmasta. Miksi on tärkeää olla heittävä roskia mereen?

Päähenkilö Oliver tarttuu pelostaan huolimatta haasteeseen ja lähtee seikkailuun, koska se voi ratkaista yhteisön tulevaisuuden. Keskustellaan yhdessä mitä Oliver pelkää? Mitä on rohkeus? Kuka auttaa häntä?

Oliver matkustaa tarinassa yhä syvemmälle meren syövereihin löytääkseen lopulta oman valonsa, elämänvoiman itsessään. Keskustellaan yhdessä mitä on omanarvontunto. Mitä tarkoittaa pelkojen kohtaaminen? Miksi on tärkeää kokea olevansa turvassa? Miksi on tärkeää uskoa omiin kykyihinsä elämän kasvuhaasteissa?

Yhteisön merkitys elinympäristössä tulee näkyväksi merehisten puolustaessa kotiriuttaa. Keskustellaan miksi yhdessä tekeminen on tärkeää. Miten sillä voi vaikuttaa omaan elämään?

Keskustellaan yhdessä kiusaamisesta. Miksi kukaan ei saa viedä toisen elämäniloa? Mitä Maub haluaa viemällä toisen valon? Onko Maub todellisuudessa vahva vai heikko? Miten merehiset lopulta kohtaavat pahimman pelkonsa?

Merikilpikonna Gaspard syö varmuuden vuoksi aina vähän ylimääräistä, koska ei halua enää kokea nälkää. Keskustellaan yhdessä mitä Gaspard oikeasti pelkää. Miten hän hoitaa itseään? Miksi se tapa ei auta häntä?

4.1 KÄYTTÖVINKKEJÄ

Musiikkitarinoiden käyttömahdollisuuksia

Satutuokiot

Tarina kuunnellaan äänikirjasta tyynyjen ja patjojen päällä rentoutuen.
Tarina kuunnellaan äänikirjasta samalla kuvitusta seuraten.
Opettaja kertoo tarinan omin sanoin e-kirjan avulla.

Kuvataidetuokiot

Erilaisten tunnetilojen kuvittaminen maalaamalla ja piirtämällä.
Tarinoiden tapahtumien kuvittaminen äänikirjan kanssa.
Vapaa mielikuvamaalailu kirjan musiikkikappaleiden soidessa taustalla.

Varjoteatteri

Tarinoiden esittäminen varjoteatterina.
Opettaja voi tiivistää ja valikoida tapahtumia varjoteatteriesitykseen.

Paperinuket

Kirjan hahmoista piirretään ja laminoidaan paperinuket.
Lapset voivat jatkaa seikkailua kehittämällä omia tarinoita ja leikkiä samalla paperinukeilla.

Draamapedagogiikka

Päähenkilöiden kokemusten havainnointi draamapedagogiikan keinoin.
Tunteiden ilmaisemista kehon kautta ja ryhmissä.
Tarinoiden esittäminen näytelmän muodossa äänikirjan kanssa.
Erilaisten leikkien rakentaminen kirjojen tapahtumiin perustuen.

Ympäristökasvatus

Kirjoissa Maaria Taivaanlaulaja ja Meren Salaisuus käsitellään ihmisen ja luonnon välistä suhdetta. Materiaali sopii hyvin ympäristökasvatukseen, kestävän kehityksen periaatteiden, sekä luontoa kunnioittavan elämäntavan opettamisen ja oppimisen tueksi.

5. FEEL & PLAY VUOSIKELLO

6. PÄIVÄKOTIRYHMÄN ILMAPIIRI SOSIO-EMOTIONAALISEN KASVATUKSEN TUkena

TARKISTUSLISTA

Pisteytys: (1) kyllä, (2) osittain, (3) ei

A	Kulttuurien huomioon ottaminen ja osallistaminen	1	2	3
A1	Onko opetussuunnitelman tavoitteet mukautettu niin, että kaikilla ryhmän lapsilla on mahdollisuus saavuttaa ne?			
A2	Vastaavatko pedagogiikka, resurssit ja toiminnot lasten vahvuuksien ja tarpeiden moninaisuutta?			
A3	Mukautetaanko oppimisen arviointia lasten yksilöllisten tarpeiden mukaan?			
A4	Onko sitouduttu poistamaan aktiivisesti kielellisiä, kulttuurisia, sosiaalisia tai muita oppimisen esteitä?			
A5	Osallistuvatko lapset, joilla on yksilöllisiä oppimisen tarpeita ja rajoitteita, aktiivisesti oppimiseen ja sosiaaliseen toimintaan?			

B	Turvallisuus			
B1	Onko opettaja sitoutunut välttämään pelkoon ja vihaan perustuvaa kommunikointia oppilaiden kanssa?			
B2	Kiinnitetäänkö ryhmän toiminnassa huomiota keskinäiseen kunnioitukseen ja ymmärtämiseen?			
B3	Onko olemassa selkeät menettelyt väkivalta- ja kiusaamistapausten käsittelemiseksi ryhmässä?			
B4	Tietävätkö lapset, mitä tehdä, kun ikätoverit kiusaavat heitä?			
B5	Tietävätkö lapset, mitä tehdä, kun he näkevät kiusaamista ryhmässä?			
C	Myönteinen ryhmätilanteen hallinta			
C1	Pääsevätkö lapset suoraan vaikuttamaan ryhmän sääntöihin?			
C2	Kannustetaanko lapsia ottamaan enemmän vastuuta käyttäytymisestään?			
C3	Onko ryhmänhallinta johdonmukaista ja oikeudenmukaista kaikkia lapsia kohtaan?			
C4	Kuunnellaanko aina lapsen kertomusta hänen omasta osuudestaan konfliktissa?			
C5	Ovatko lapset saaneet hyviä roolimalleja käyttäytymisestä, jota heiltä odotetaan?			

D	Opettajan ja lasten välinen suhde			
D1	Sitoutuuko opettaja tuntemaan lapset hyvin, esimerkiksi löytämään aikaa oppilaiden kanssa puhumiseen ja kuuntelemiseen?			
D2	Onko oppilailla säännöllisesti tilaisuuksia ilmaista tunteitaan ja huolenaihteitaan turvallisessa, tuomitsemattomassa ympäristössä?			
D3	Kiinnitetäänkö toiminnassa fokusoidusti huomiota lasten oppimiseen ja sosioemotionaalisiin tarpeisiin?			
D4	Tunnustetaanko ja juhlistaanko lasten vahvuuksia, saavutuksia ja ponnisteluja?			
D5	Käsitelläänkö ristiriitoja lasten kanssa ymmärtävästi ja kunnioittavasti?			
E	Ikätoverisuhteet			
E1	Osoittavatko lapset välittämistä ja huolenpitoa toisiaan kohtaan?			
E2	Tukevatko lapset toisiaan kiusaamista ja väkivaltaa vastaan?			
E3	Ratkaisevatko lapset ristiriitoja ja erimielisyyksiä rakentavasti?			
E4	Onko ryhmässä käytössä toimintatapoja vertaistuen mahdollistumiseksi?			
E5	Ottavatko lapset toiminnassaan ja leikeissään huomioon sellaiset lapset, joilla on jokin vamma tai lapset, joilla on erilainen sosiaalinen, kulttuurinen tai kielellinen tausta?			

F	Yhteistyö			
F1	Onko oppimistehtävien aikana neuvottelua ja keskustelua?			
F2	Ovatko pienryhmätyöskentely ja mentorointi säännöllinen toimintatapa lapsiryhmässä?			
F3	Kehitetäänkö yhteistyö- ja kuuntelutaitoja pienryhmätyöskentelyn ja vertaistuen avulla?			
F4	Auttavatko lapset toisiaan ja jakavatko he osaamistaan toisille yhteisen työskentelyn aikana?			
F5	Arvostavatko ja kiinnittävätkö lapset huomiota toistensa vahvuuksiin ja saavutuksiin?			
G	Lasten aktiivinen osallistuminen			
G1	Onko opetus järjestetty siten, että lapset kokevat sen miellyttäväksi ja kiinnostavaksi?			
G2	Ovatko oppimistehtävät kokemuksellisia ja vuorovaikutteisia?			
G3	Onko lasten kiinnostukset ja tarpeet huomioitu opetuksessa?			
G4	Keskitytäänkö päiväkodissa oppimiseen ja osallistumiseen pelkän akateemisen suorituksen sijaan?			
G5	Keskitytäänkö oppimisen arviointiin yhteistyössä lasten kanssa oppimisprosessin tukemiseksi?			

H	Haasteet ja korkeat odotukset			
H1	Ovatko odotukset kaikille ryhmän lapsille korkeat mutta realistiset?			
H2	Rohkaistaanko lapsia uskomaan itseensä ja kykyynsä oppia ja saavuttaa tuloksia?			
H3	Tuetaanko lapsia tunnistamaan ja hyödyntämään vahvuuksiaan?			
H4	Huomioidaanko ja tunnustetaanko lasten vaivannäkö ja saavutukset?			
H5	Korostetaanko, että oppimisessa ei ole kyse kilpailusta, vertailusta ja paremmuusjärjestyksestä?			
I	Lapsen ääni			
I1	Onko opettaja selkeästi sitoutunut vuorovaikutteiseen ja demokraattiseen opetusympäristöön ryhmässä?			
I2	Ovatko lapset aktiivisesti mukana rakentamassa merkityksellisyyttä oppimistehtävissä (eivätkä vain passiivisia tiedon vastaanottajia)?			
I3	Arvostetaanko lasten mielipiteitä, ehdotuksia ja näkökulmia, ja otetaanko ne riittävästi huomioon?			
I4	Osallistuvatko lapset aktiivisesti oman työnsä arviointiin?			
I5	Kannustetaanko ja tuetaanko lapsia itsenäisempään oppimiseen?			

LÄHTEET

Cefai, C., Downes, P. & Cavioni, V. (2021) A formative, inclusive, whole school approach to the assessment of social and emotional education in the EU. *NESET report*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. doi:10.2766/506737. *Original table: Classroom Climate Indicators for Social and Emotional Education*. (Taulukko "Päiväkotiryhmän ilmapiiri sosio-emotionaalisen kasvatuksen tukena: tarkistuslista" käännetty ja sovellettu tästä materiaalista)

Opetushallitus (2023): **Laaja-alainen osaaminen ja oppimisen alueet varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa** (<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Laaja-alainen%20osaaminen%20ja%20oppimisen%20alueet%20varhaiskasvatuksessa%20ja%20esiopetuksessa%202023.pdf>)

Salokivi, M., Salanterä, S. & Ala-Ruona, E. (2022) Scoping review and concept analysis of early adolescents' emotional skills: Towards development of a music therapy assessment tool, *Nordic Journal of Music Therapy*, 31:1, 63–88, DOI: 10.1080/08098131.2021.1903977

Tekijät: Noora Nikka, Johanna Oksanen, Maija Salokivi

Taittäjat: Yulia Berezhnaya, Nuppu Naumanen, Joni Nyman

